

Mot större samhälleliga klyftor

I det här numret tar både Lennart J. Lundqvist och Marja Lindberg i sina essäer fasta på frågor om ekonomisk utsatthet och ökade klassklyftor. I samband med den globala pandemin har det skrivits mycket om den så kallade coronagenerationen, det vill säga unga och barn vars framtid på avgörande sätt kan påverkas av distansstudier, bristen på sociala kontakter och osäkra framtidsutsikter. Dessutom har dagspressen under det gångna året upprepat rapporterat om den kraftigt ökade mentala ohälsan bland unga och svårigheterna med att få vård, i synnerhet på svenska. Det är svårt att inte ta alarmismen på allvar. Jag hör nämligen till "laman lapset" som man på finska benämner generationen född på 1970- och 1980-talen. Vår barn- och ungdom präglades av 1990-talets ekonomiska depression och flertalet studier har visat att den sociala klyfta som skapades i och med depressionen har haft långtgående konsekvenser och lett till en utbredd social otrygghet som har ärvts till följande generation. Låt oss hoppas att denna kunskap kan bidra till att mildra de sociala konsekvenserna av pandemin.

I numrets kollegialt granskade artikel undersöker Yvonne Lindqvist hur översättare ackumulerar översättarkapital, det vill säga de prestationer och förtroenden översättarfältets agenter tävlar om för att vara med och styra fältet. Genom ett fokus på svenska översättare av spansk-karibisk litteratur under perioden 1990–2015 utvärderar Lindqvist ifall det är möjligt att beskriva det svenska skönlitterära översättarfältet som autonomt och på vilka sätt de undersökta översättarna etablerar sig på fältet.

Lennart J. Lundqvist utgår i sin essä från tankesmedjan Katalys bok *Klass i Sverige – Ojämligheten, makten och politiken i det 21:a*

århundradet (2021) och diskuterar huruvida man kan tala om ett nytt klassamhälle med en ökad ojämlikhet. Lundqvist reflekterar över olika sätt att mäta klassklyftor samt med vilka medel författarna till boken vill öka klassmedvetenheten och understödet för vänsterpartierna i Sverige.

I både Panu Petteri Höglunds och Andrej Scheglovs essäer behandlas rysk skönlitteratur. Höglund redogör för Vasilij Aksionovs liv och verk, och i blickfånget står i synnerhet boken *Ön Krim* som utkom 1981 då Aksionov befann sig i amerikansk exil. Boken, som många uppfattade som en framtidsprofetia i samband med Rysslands annektering av Krimhalvön 2014, skildrar ett samhälle på Krim som skilts från Sovjet och där tsartidens ledande skikt byggt upp ett kapitalistiskt samhälle, som dock intas av sovjetiska styrkor.

Scheglov fokuserar å sin sida på en annan aspekt av den ryska litteraturen, nämligen kvaliteten på översättningar och vilken kunskap en översättare behöver för sin uppgift. Scheglov studerar Lars Erik Blomqvists svenska översättning av Michail Bulgakovs berömda roman *Mästaren och Margarita* och diskuterar översättningens förtjänster och brister samt översättarens val och överväganden. Scheglov demonstrerar den stora kunskap som Blomqvist har om det ryska språket och det sovjetiska samhället, vilket gör översättningen mycket lyckad.

I numret publicerar vi även Marja Lindbergs lectio praecursoria för doktorsavhandlingen *Staying afloat. Studies on the subjective wellbeing and coping strategies of families with children in Finland* (Åbo Akademi 2021). I avhandlingen studerar Lindberg barnfamiljers subjektiva välbefinnande under 2010-talet, en period då fattigdomen bland barnfamiljerna i Finland ökade. Lindberg diskuterar olika dimensioner av sociala risker och välbefinnande bland barnfamiljer, samt de varierande förmågor familjer har för att möta svårigheter i vardagen.

Även Granskaren bjuder på spännande analyser av nyligen utgiven facklitteratur. Vi på redaktionen önskar er god läsning!

Hanna Lindberg
Raseborg, 29.3.2021